

Predsednik Republike RS, Danilo Türk

Urad predsednika Republike Slovenije

Erjavčeva 17

1000 Ljubljana

Predsednik vlade RS, Borut Pahor

Gregorčičeva 20, 25;

1000 Ljubljana

ZADEVA: NEDEMOKRATIČNI SIMBOLI NA PREDSEDNIŠKI PALAČI

dodatno pojasnilo k odgovoru Ministrstva za kulturo z dne 01.07. 2010

Na zastavljeno zahtevo oz. trditve z dne 12. 09. 2007 glede neustreznosti simbolike na predsedniški palači sem s strani MK prejel napotilo, na **Urad vlade za komuniciranje**. Napotilo je v imenu ministrstva za kulturo podpisal **Direktor direktorata za kulturno dediščino, Damjan Prelovšek**. V napotilu moje trditve oz. zahteve niso bile osporavane oz. izpodbite.

Po nasvetu gospoda Damjana Prelovška, sem enako zahtevo poslal na **Urad vlade za komuniciranje, točneje** v.d. direktorju [mag. Anžetu Logarju](#) in v vednost Damjanu Prelovšku, Gojku Zupanu ter še nekaterim intelektualcem: Matevžu Krivicu, Mateju Makaroviču, Andreju Uletu. Tudi Urad vlade za komuniciranje mi na zahteve oz. trditve ni odgovoril.

Zato sem [09.07.2008_2 \(pdf, doc\)](#), napisal **PETICIJO PROTI NEDEMOKRATIČNIM SIMBOLOM PREDSTAVNIŠKE OBLASTI V SLOVENIJI** in jo dal v podpis nekaterim intelektualcem ter jo s prvopodpisanim prof. dr. Andrejem Uletom poslal na več strani - tudi v DZ RS. Tudi DZ RS mi ni odgovoril.

in podpisniki:

Ula Anušič DR. ANDREJ ULE
ENZO BAUCON

Tatjana Rukšič TATJANA RUKŠIČ

Irada Ebiš

Miha Majc PERČIČA, L.
Zmago Herman
Oplesčeva 47, Siska
Tince Sestija
Trubarjeva 26

ELVIS FANTINI
SLAP 82 KRNJILI 3712
5783 SLAP

Predsedniku Republike Slovenije Danilu Türku in predsedniku vlade Borutu Pahorju sem 10.03.2009 zastavil enako zahtevo oz. trditev. Predsednik RS je, kot vem, zadolžen za varovanje ustavnosti in simbolov predstavniške oblasti, izvedbeno pa se s to tematiko ukvarja vlada RS.

Spoštovana predsednika

Predsednik Republike RS, Danilo Türk
Urad predsednika Republike Slovenije
Erjavčeva 17
1000 Ljubljana

Predsednik vlade RS, Borut Pahor
Gregorčičeva 20, 25:
1000 Ljubljana

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
GENERALNI SEKRETARIAT
LJUBLJANA

Prejeto: 10-03-2009 Sig. znak:

URAD PREDSEDNIKA
REPUBLIKE SLOVENIJE

Šifra: Brojna oznaka

Prejeto: 10-03-2009

Priloge: Vrednotilost:

Signalni znak:

V vednost:

PROŠNJA ZA UREDITEV PROBLEMA NEDEMOKRATIČNIH SIMBOLOV PREDSTAVNIŠKE OBLASTI V SLOVENIJI

Naslov uradov tako predsednika republike kot predsednika vlade sta v isti zgradbi nekdanje deželne vlade, ki meji na Erjavčevo, Gregorčičevo in Prešernovo ulico v Ljubljani. Pred protokolarnim glavnim vhodom vladne oziroma predsedniške palače, ki je arhitektonsko ob Prešernovi ulici sta ob vhodu tako na levi kot desni strani kipa dveh muz. Simbolika, ki jo predstavljata je neustrezna. Butarica s sekirico, ki jo v rokah drži "muza" navdihja za pisanje zakonodaje - v drugi roki namreč drži namreč knjigo z naslovom - CODEX, ni simbol, ki bi bil skladen z demokratično Ustavo RS, ki smo jo sprejeli 1991. Več o tem v prilogi.

Ker mi v roku leta dni ni bilo odgovorjeno sem na to dejstvo opozoril Kabinet vlade RS (urgenca molk organa vladi pdf). Dne 1.7. 2010 sem zaradi posredovanja kabineta vlade prejel odgovor Ministrstva za kulturo.

Sama bitara pri mnogih ljudstvih, se le v uradnih ikonografijah, označuje moč skupnosti, povezanost. Tudi v našem ljudskem slovu. Simboli so v preteklosti uporabljali mnoge in le danes imajo v več državah, demokratičnih in anti-fašističnih, vlogo uradnega elementa državnih ikonografij, recimo v Franciji, Švici in ZDA. Zaradi Mussolinijeve zlorabe niso sprejemali npr. grba kantona St. Gallen v Švici ali Lincolnovega spomenika v ZDA.

Vzporedno govori o obratovanju kulturne dediščine za vidik širše kulturne zvestosti - obratovanje spomenika na preteklost ljudi in oblastnih tveganj na ozemlju, kjer živimo in za prekinitev prakse čezmerna brisanja simbolike teh časov, četudi ti, simboli namreč, lahko posamezniku spominjajo na nečujba in z današnjimi očmi merjeno celo zavretna dejanja in stanja. S pravo in s strokovnimi stališči uradnostebno mere presoja, kje vendarle zna biti meja koristnega brisanja spomenika v odprtem javnem prostoru, ki je boljše simbole usklajati v zagore množično zbirka. Prav v celostnem poznavanju in nasprotovanju zlorabi simbolov ali ljudi nasprotujemo potezam in nasilnosti avtoritarnih režimov, kakršen je bil fašizem, ki je v Sloveniji in Ljubljani uničeval in podiral spomenike predhodne države (npr. kralju Petru I. dva spomenika kralju Aleksandru, spomenik Rodolffu Maistru na Rakeku, Hrabroslavu Volariču v Kobardu in podobno).

Zahvaljujemo se vam za vašo pripravljenost sodelovati pri morebitnem izbiranju novih, morda časom primernejših nadomestnih rešitev. V konkretnem primeru Ministrstvo za kulturo, na podlagi mnenj strokovnjakov, ne namerava sprožiti dejanj za izvedbo vašega predloga.

Z odličnim spoštovanjem!

Damjana Pečnik
v.d. generalne direktorice
Direktorata za kulturno dediščino

odgovor pdf

Pismo je prijazno in dokaj strokovno, se pa z odgovorom ne morem strinjati. Zanimivo je, da me kot raziskovalca vizualizacije umetnosti niso povabili na izmenjavo mnenj o tej res zahtevni temi, ki ima veliko podplast. Več o dejstvih, ki očitno niso dovolj znana kdaj drugič.

Direktorica direktorata za kulturno dediščino, Damjana Pečnik je med drugim zapisala: *"Cenimo vašo državljansko občutljivost za tako subtilne pomene simbolov v javnem prostoru nove države. V tem konkretnem primeru ne delimo vašega prepričanja, da bi kazalo poseči v kip pred portalom vladne palače in butaro odstraniti oziroma jo nadomestiti z novo skulpturo..."* V zahtevi je bilo jasno povedano, da gre za nedemokratične - fašistične simbole, ki odražajo enoumje v nobenem primeru pa ne demokratične ustanove, za kar se ustavno razglša Republika Slovenija.

Nesporno je, da v zahtevi ni poudarek zgolj na problematičnosti butarice s sekirico temveč tudi Bule. Bula pa predstavlja neenakost, v pomenu nadrejenosti in podrejenosti, pri čemer to pomeni, da stališče nadrejenega absolutna resnica, ki jo mora podrejeni izvrševati v vsakem primeru, če ne želi imeti posledic za drugačno razmišljanje. To pomeni, da nadrejeni odloča o dovoljenosti in nedovoljenosti razmišljanja. Ker simbolika, nepoznavanje ozadij simbolike in sam nedemokratični način delovanja ni problem samo v Sloveniji je razumljiv tudi sledeč del odgovora MK: *"Palača z obema kipoma je do sedaj imela ustrezno vlogo tudi za Republiko Slovenijo in nikogar, tudi v času predsedovanja EU, kipa pred pročeljem nista motila. Nasprotno, mnoge državnike sta spominjala na simboliko, ki jo spoštujejo tudi v njihovih državah."*

Iz zgoraj navedenih utemeljitev je nedvoumno, da odgovor direktorice direktorata Damjana Pečnik: *"Vaš razlog za poseg je: butaro s sekiro si je kot svoj osrednji ali vsaj javnosti zelo poznan simbol prisvojil fašizem, ki je v polpretekli zgodovi vni pustošil tudi po slovenskih tleh"* ne vzdrži ker zagovarja neenakopravnost in nedemokratičnost in spoštovanje drugače mislečih.

MK RS odgovor zaključuje: *"V konkretnem primeru Ministrstvo za kulturo, na podlagi mnenj strokovnjakov, ne namerava sprožiti dejanj za izvedbo vašega predloga."* Strokovnjaki s katerimi ste se pogovarjali glede te simbolike niso povsem kompetentni, oglejte si analizo posamičnih zgoraj opisanih spornih simbolov, ki temelji na zgodovinskih artefaktih in jo najdete na www.naslovih:

- [FAŠISTIČNI SIMBOLI PRED VLADNO PALAČO](#)
- [KRITIČNI ZAPIS GLEDE MOJIH INTERPRETACIJ](#)
- [O FAŠIZMU - PPT predstavitev](#)

p.s.: Trditev odgovora MK RS, da sem: "Pred dvema letoma ste od Ministrstva za kulturo odgovore že prejeli, vendar z njim niste bili zadovoljni. Zato vam pošiljamo obširnejši odgovor." je zavajajoča, saj odgovora s strani vlade nisem prejel. V odgovoru MK RS beremo: "Upravljanje Vladne palače na Prešernovi cesti in urejanje simbolov države: Republike Slovenije, ni v pristojnosti Ministrstva za kulturo. V pristojnosti MK je varovanje dediščine in kulturnih spomenikov." Direktor direktorata v odgovoru zatrjuje da pač ni pristojen, odgovora tako nisem dobil, zapisanih pa je par sugestij (več [odgovor Direktorja direktorata za kulturno dediščino Damjana Prelovška](#) 01. 09. 2007).

Vlado RS prosim, da problem prouči v luči novih dejstev, ki so navedena v analizah simbolov. Lahko sodelujem tudi pri izmenjavi mnenj v ustrezni delovni skupini.

Vnaprej hvala za odgovor

V Ljubljani: 08. 07. 2010
Vladislav Stres, univ. dipl. econ.
gsm: 031 578 981

DOPISOVANJE V OKVIRU PROJEKTA NEDEMOKRATIČNIH SIMBOLOV NA PREDSEDNIŠKI PALAČI

12. 09. 2007

Damjan.Prelovsek@gov.si

FAŠISTOIDNI SIMBOLI NA PREDSEDNIŠKI OZ. VLADNI PALAČI - butarica s sekirico ipd

Spodaj podpisani Vladislav Stres se zahvaljujem za odgovor, ki sem ga včeraj torej 12. 09. 2007 prejel od Generalnega direktorja direktorata za kulturno dediščino MK, dr. Damjana Prelovška.

Odgovor sem prejel na pismo poslano dne 19.6.2007, torej v časovnem razmaku slabih 3 mesecev in po večih prošnjah, da naj odgovor dobim. Te besede pa niso besede očitkov, odgovora sem vseeno zelo vesel, saj je tema res delikatna in tako razumem ta časovni zamik.

zaradi delikatnosti teme sem pričakoval tudi to kar se je zgodilo - odgovor se je povsem izognil vsebini moje pobude, torej vprašanju nedemokratskih simbolov na Predsedniški oz. Vladni palači, palači ki imata tudi predstavniško funkcijo in simbolizirata današnjo oblast. Gospod Prelovšek me je naslovil na drugo instanco, ki pa, glede na utemeljitev v odgovoru, naj ne bi imela kompetenc za ureditev razmer.

Odgovor je tako zgolj okrnjeno normativen. Kljub normativnosti odgovora se odgovor izogne zakonodaji, ki ni pogodu rešitvi, ki jo odgovor utemeljuje - status quo.

Izogne se torej ustavnim normam RS, kot normam EU, pa tudi zahtevam državljanov in splošno poznanemu javnemu mnenju, da so fašistični simboli prepovedani oziroma nezaželjeni. Prepovedan kot javni simbol sicer niso butarice s sekirico, ampak fašistični kljukasti križ, toda prepoved fašističnega kljukastega križa (ki je potvorba in zloraba okrog obrnjenega podobnega križa kot simbola sprememb) se posredno dotika tudi drugih fašistoidnih in nasilnih simbolov.

Ustavna listina EU o temeljnih pravicah: "Ob spoštovanju raznolikosti kultur in tradicij evropskih narodov ter nacionalne identitete držav članic in organizacije njihovih organov oblasti na državni, regionalni in lokalni ravni prispeva Unija k ohranjanju in razvijanju teh skupnih vrednot; prizadeva si za spodbujanje uravnoveženega in trajnostnega razvoja..." govori o razvijanju vrednot, torej ne pristaja na večni status quo simbolov vrednot, saj imajo ravno simboli močan vpliv na razvoj vrednot.

Ker je simbol butarice okrog katere je povezanih 10 posekanih leskovih palic nasilen in je bil množično uporabljan predvsem v Italiji za časa Mussolinijevega fašizma, v podobni obliki srp in snopi pa v fašistični Nemčiji za časa Hitlerja je prav da si naša demokratična oblast postavi vprašanje o ustreznosti simbolov s katerimi se kot uporabnica palače predstavlja. Pripominjam, da imajo tudi različne npr. framazonske lože imajo takšno strukturo povezav posamezne celice kot jo simbolizira butarica s sekirico - več o tem glejte ppt predstavitev na internetu, če pa bi koga morda kaj zanimalo povem, da imam še mnogo več zgodovinskega in tehtnega materiala na to temo. Ukvarjam se namreč z vizualizacijo umetnosti in imam v številnih primerih povsem drugačen pogled na našo daljno preteklost kot je akademska, torej poznam izvore fašističnih simbolov, ki so nastali okrog 4 - 3. stoletja pred novim štejetjem oz. pred Jezusom, toda še ti govorijo o možni nekaznovani agresivnosti le do plebejcev.

Nasilje rodi nasilje, zato je prav da se nasilnim simbolom odpovedujemo in jih damo tja kamor spadajo - v muzeje. Kip ženske, ki v rokah drži sporne simbole bi si z veseljem ogledoval v muzeju, pred vladno palačo pa je posmehovanje demokraciji, ki gradi na partnerskem odnosu do državljanov.

Aktualna Vlada RS je naredila več pomembnih sprememb v družbi, menim da je čas, da naredi tudi to. Partnerski odnos je možen šele, ko se državljani lahko indentificiramo z oblastjo, to pa je možno le v odnosih medsebojnega spoštovanja. Sekanje nog - identitete, pahnenje v materialno in duhovno odvisnost kar predstavlja butarica s sekirico je povsem v nasprotju s temelji mlade demokracije v RS.

Če pa s simboli ni nič narobe se pa čudim dejstvu da glavni vhod v Vladno palačo iz Prešernove ulice ni predstavljen na internetni predstavitvi Vlade RS - slika, ki predstavlja Vladno palačo je slika stranskega manj pomembnega vhoda. ipd

S spoštovanjem in vnaprej hvala za odgovor
oz. povabilo na pogovor

Vladislav Stres
Fabianijevega 45, Ljubljana
GSM 031 578 981

11.9.2007 23:02 od: vladislav.stres@guest.arnes.si za: Damjan.Prelovsek@gov.si,
gojko.zupan@gov.si, m.krivic@siol.net, Dejan.Steinbuch@zurnal.org,
matej.makarovic@guest.arnes.si

Ker do danes (seveda) nisem prejel vsebinskega odgovora, vas ponovno pozivam, da izpolnite obljubljeni in da uredite, da bom odgovor na spodnje vprašanje dobil.

Pred vladno oziroma predsedniško palačo sta pred glavnim vhodom dva kipa. Na enem ženska v eni roki drži knjigo z napisom CODEX, v drugi pa butarico, ki je zvezana okrog sekirice. Ta simbol je simbol agresivnega podrejanja ljudi - je fašističen oz. fašistoiden. Kljub koreninam simbola v ideologiji rimskih liktorjev, je simbol vsebinsko povsem nezdržljiv z demokratično v Sloveniji, z njeno ustavno ureditvijo, ki se ji mora podrediti tudi simbolika Predsednika republike in Vlade RS.

V sliki in besedi pa je nekaj o tej problematiki zapisanega tudi na http://stres.a.gape.org/vs/misel_dneva.htm glejte PPT datoteko.

lep dan

Vladislav Stres

01.08.2007 23:09 od vladislav.stres@guest.arnes.si za Damjan.Prelovsek@gov.si
(direktor Direktorata za kulturno dediščino, MK)

Gojko Zupan mi do danes ni odgovoril.

prosim za odgovor na pobudo

lep dan

Vladislav Stres

Damjan.Prelovsek@gov.si pravi:

Spoštovani kolega Stres!

... Kot sem slišal Ti bo odgovoril tudi kolega Gojko Zupan.

Lep pozdrav

Damjan Prelovšek

19.6.2007 11:22 od: vladislav.stres@guest.arnes.si za Damjan.prelovsek@gov.si
Menim, da je prav, da se simbolika uredi v skladu z demokratičnimi cilji Ustave RS.

Simbolika dokazuje le navidezmno demokratičnost prejšnjega režima.

http://stres.a.gape.org/vs/misel_dneva.htm glejte PPT datoteko.

Sedaj pa ga še vam. Prosim, da vlada reagira pravočasno. Tako se bomo lotili dejanskih problemov in uredili deželo tako da bo v času predsedovanja EU še bistven bolj gostoljubna kot bi bila.

Pisno sem s 13.6.2007 12:54 problemom seznanil bivšega ustavnega sodnika, gospoda Toneta Jerovška in več intelektualcev, dne 14.6.2007 10:23 sem obvestil dr. Rajka Pirnata.

s spoštovanjem

prosim tudi za pogovor z Vami.

lep dan

Vladislav Stres, univ. dipl. oec.

zasebni učitelj

*Fabianijeva 45, Ljubljana

GSM 031 578 981

[odgovor Direktorja direktorata za kulturno dediščino Damjana Prelovška 01. 09.](#)

2007